

ANALÝZA RIZIK ČERPÁNÍ V OBDOBÍ 2007–2013

MMR – NOK v průběhu roku 2014 pravidelně monitoroval stav čerpání fondů EU zejména ve vazbě na plnění limitu čerpání v roce 2014, a na základě analýzy rizik byl sestaven krizový plán pro dočerpání evropských fondů v roce 2015.

Analýza čerpání evropských fondů a krizové plány

Národní orgán pro koordinaci Ministerstva pro místní rozvoj (MMR – NOK) již od roku 2010 vyhodnocuje a řídí rizika, která mohou negativně ovlivňovat čerpání prostředků z fondů EU. V rámci procesu řízení rizik jsou pak navrhována a následně vládou ČR schvalována nápravná opatření ke zlepšení této situace.

Snižování rizik nedočerpání v roce 2014

Česká republika může v období 2007–2013 čerpat z evropských prostředků téměř 700 miliard korun, mj. za účelem zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky a vyváženého rozvoje území. Tyto finance však nejsou beze zbytku využity a na začátku roku 2014 dokonce hrozilo, že Česká republika nevyčerpá 21,6 miliard Kč. Proto v lednu 2014 MMR – NOK vytvořil **krizový plán**

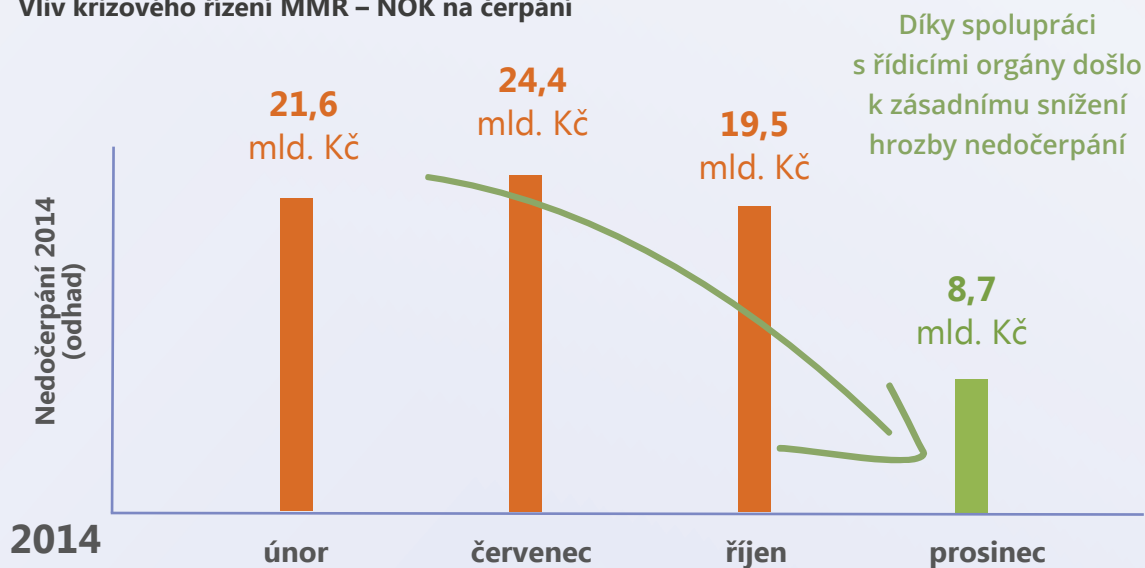
pro každý operační program a ve spolupráci s ministerstvy a Regionálními radami, které vykonávají roli řídicích orgánů, byla také definována potřebná opatření. Plněním těchto opatření, důsledným finančním řízením a úzkou spoluprací se všemi příjemci se řídicím orgánům v roce 2014 podařilo zásadně snížit očekávané nedočerpání z avizovaných 21,6 miliard Kč na 8,7 miliard Kč (pozn. nedočerpání na konci roku 2014 nezahrnuje aplikaci článku 95 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1083/2006). Vzhledem k okolnostem jako např. skokové navýšení alokace v důsledku intervence České národní banky v listopadu 2013, lze tento výsledek považovat za úspěch pro Českou republiku.

Opatření pro rok 2015

Jelikož krizové plány měly v loňském roce významný vliv na čerpání, MMR – NOK identifikoval a vyhodnotil rizika

pro rok 2015 a zároveň navrhl opatření s cílem tato rizika v co největší míře redukovat a přispět tak k úspěšné realizaci projektů. Prvním krokem bylo v součinnosti s řídicími orgány operačních programů vyhodnotit efekt jednotlivých opatření krizových plánů 2014. Následně na základě vyhodnocení vlivu negativních externalit a odhadů jednotlivých řídicích orgánů MMR – NOK odhadl i nedočerpání na konci programového období 2007–2013. České republice dle těchto odhadů **hrozí, že z evropských fondů v závěrečné fázi nevyčerpá až 41 miliard korun** (pozn. v případě nedořešení problematiky nesprávné transpozice zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a nemožnosti realizace velkých dopravních projektů z fondů EU by mohlo nedočerpání dosáhnout až výše 85,1 miliard Kč). V porovnání s předchozím rokem se ten letošní liší charakterem rizik. Vzhledem k tomu, že se nacházíme na konci pro-

Vliv krizového řízení MMR – NOK na čerpání

gramového období a **zbývá ještě proplatit příjemcům téměř 30 % alokace**, musí být v tomto roce kladen obzvláště velký důraz na striktní dodržování harmonogramů realizace projektů tak, aby mohly být projekty včas ukončeny, proplaceny a zadministrovány. Zajištění zpracování tak velkého množství žádostí o platbu samozřejmě klade vysoké nároky na lidské zdroje operačních programů, které musí být natolik dostatečné, aby např. nedošlo k nárůstu míry chybovosti operačních programů.

Opatření v rámci ukončování programů

V souvislosti s krizovými plány pro rok 2015 jsou ze strany MMR – NOK přijata také opatření, která je možné využít v rámci ukončování operačních programů. V této souvislosti již například probíhá ve spolupráci s řídicími orgány **mapování rizikových projektů** či úzký dialog se zástupci Evropské komise o dalších opatřeních, mezi které patří např. **fázování projektů a využití zálohových faktur** na konci programo-

vého období. Realizace těchto opatření by snížila výši prostředků, které se České republice pravděpodobně nepodaří vyčerpat. Jak již bylo řečeno, rok 2015 je posledním pro čerpání prostředků v období 2007–2013. Ministerstvo pro místní rozvoj, řídicí orgány a příjemci v žádném případě nesmí polevit ve svém úsilí a musí maximálně využít zbývajících prostředky k podpoře české ekonomiky.